

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת ולדימיר בליאק

פ/25/6524

הצעת חוק הסכמים קיבוציים (תיקון – הגבלת כהונה), התשפ"ו–2026

הוספת סעיף 4א 1. בחוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז–1957¹, אחרי סעיף 4 יבוא :

"תנאי לעניין ארגון 4א. ארגון יציג לפי סעיף 3 או 4, לפי העניין, יקבע יציג בתקנון הארגון הוראות בעניין משך תקופת הכהונה של מי שנבחר לתפקיד ראש הארגון, וכן הוראות הקובעות כי ראש הארגון לא יכהן בתפקיד במשך יותר משתי תקופות כהונה רצופות."

דברי הסבר

חוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז–1957, מסדיר את מעמדם של ארגוני עובדים כצד להסכמים קיבוציים ואת סמכויותיהם לייצג עובדים במשא ומתן קיבוצי. יושב ראש ארגון עובדים, ובכלל זה ועד עובדים, ממלא תפקיד מרכזי בייצוג העובדים ובניהול המשא ומתן, וכך יש בידיו יכולת השפעה על ציבור העובדים.

החוק הקיים אינו מתייחס לתפקיד זה, ואינו מגדיר את משך הכהונה או קובע הגבלות בנושא. מצב זה עלול להוביל לריכוז כוח מתמשך בידיו של אדם אחד העומד בראש ארגון העובדים. בתקופה האחרונה עולה חשש לניצול לרעה של הכוח הרב שבידי ראש ארגון עובדים, באופן הפוגע בעובדים, בארגון עצמו ובערכי יסוד דמוקרטיים.

מטרת הצעת החוק היא לחזק את הדמוקרטיה הפנימית בארגוני עובדים יציגים, שרשאים להיות צד להסכמים קיבוציים, באמצעות הטלת חובה לעגן בתקנון ארגון העובדים מגבלה של עד שתי קדנציות לכהונת מי שעומד בראש הארגון. זאת, תוך שמירה על חופש ההתארגנות וריבונות הארגון.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט"ו בשבט התשפ"ו (02.02.2026)

¹ ס"ח התשי"ז, עמ' 63.